

Sygn. akt IV KO 124/20

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie zażalenia **M. B.**
na postanowienie prokuratora
Prokuratury Rejonowej w K.
z dnia 10 sierpnia 2020 r., w sprawie 3 Ds. (...)
o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2020 r.
wniosku Sądu Rejonowego w K.
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**sprawę o sygn. akt IV Kp (...) przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Z.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 10 sierpnia 2020 r., w sprawie 3 Ds. (...) odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie z zawiadomienia M. B. o popełnieniu przestępstwa z art. 231 § 1 k.p.k. Przedmiotem zawiadomienia było uznanie, że doszło do przekroczenia uprawnień przez Prezesa Sądu Okręgowego w K. w okresie od 2016 r. do 2018 r. w K., w siedzibie Sądu Okręgowego w K., poprzez dzielenie pozwów cywilnych M. B. przeciwko Skarbowi Państwa do rozpoznania Wydziałom Cywilnym I i II, czym działał na szkodę interesu prywatnego M. B., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Podstawą odmowy

wszczęcia śledztwa było uznanie, że czyn opisany w zawiadomieniu nie zawiera znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.). Zażalenie na to postanowienie złożył M. B.

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2020 r. Sąd Rejonowy w K. wystąpił do Sądu Najwyższego o rozważenie możliwości przekazania w trybie art. 37 k.p.k. tej sprawy innemu sądowi równorzędnemu poza okręg [...]. W uzasadnieniu postanowienia sąd ten wskazał na konfigurację podmiotową niniejszego postępowania w szczególności podległość służbową sędziów orzekających w sądzie właściwym wobec osoby, której dotyczy zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, tj. Prezesa Sądu Okręgowego w K. W ocenie sądu występującego z wnioskiem, tego rodzaju okoliczności mogą wywołać nie tylko u skarżącego, ale i w odbiorze społecznym przekonanie o braku obiektywizmu właściwego sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie. Przepis art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, co oznacza, że odstępienie od właściwości miejscowej winno nastąpić tylko w szczególnych sytuacjach, w których przekazanie sprawy ma służyć dobru wymiaru sprawiedliwości. Jest oczywiste, że klauzulę dobra wymiaru sprawiedliwości należy postrzegać także w aspekcie usunięcia, mogących powstać w opinii publicznej, podejrzeń, co do braku obiektywizmu w rozpoznaniu sprawy przez właściwym sąd. Nie chodzi przy tym o każdy rodzaj takich podejrzeń, ale takie podejrzania, które mogłyby się zrodzić u postronnego, niezainteresowanego osobiście sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy, obserwatora takiego procesu, który przy tym posiada podstawową wiedzę o zasadach procesu i roli określonych organów procesowych w tym procesie. Odnosząc te uwagi do niniejszego wniosku trzeba stwierdzić, że okoliczności zaistniałe w tej sprawie oceniane w takiej płaszczyźnie mogłyby wywołać pewne wątpliwości co do bezstronnego, obiektywnego rozpoznania sprawy we właściwym sądzie u postronnego, obiektywnego obserwatora takiego procesu. Aby uniknąć takich podejrzeń – podejrzeń opartych na przyjęciu, że nadzór administracyjny prezesa sądu może oddziaływać także na sferę orzekania sądu – oraz mając na uwadze konieczność zachowania pewnej jednolitości w zakresie właściwości sądu do rozpoznania spraw wnoszonych przez skarżącego M. B. (por. postanowienie SN w sprawie IV KO

14/20), sprawę wniesionego zażalenia przez M. B. należało przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z.